

Joesta pääsee kävelemällä yli

Ely-keskuksen mukaan suurin syy Paimionjoen kuivuuteen on kesän ääriolosuhteissa

MARTTILA, LIETO/Tarvasjoki

Marika Timonen

Paimionjoki on paikoin kuivunut uomiinsa. Pahiten kuivuus vaivaa Marttilan Rounankosken ja Tarvasjoen Juvan voimalaitoksen välisellä osuudella, jossa laiturit ja veneet makaavat nyt kuivalla maalla. Paikoin Paimionjoesta pääsee kävelemään yli lähes kuivin jaloin. Tällaiset paikat löytyvät muun muassa Marttilan kirkolta ja Karvelasta.

Sekä Koskienergiasta että Ely-keskuksesta vakuutetaan, ettei voimalaitoksella ole osuutta tilanteeseen. Koskienergian toimitusjohtaja Hannu Ruotsalainen sanoo, ettei voimalaitoksella ole pystytty tuottamaan sähköä koko kesänä ja ettei vettä juoksuteta.

–Mutta toki padot aina vähän vuotavat, hän myöntää.

Sekä padolla että voimalassa on kesän aikana tehty peruskorjausta, mutta korjaustöiden yhteydessäkään ei vettä ole Ruotsalaisen mukaan juoksutettu. Hän epäilee, että kuivuuteen on osasyllisenä vedenotto esimerkiksi mautiloille.

Ely-keskuksen johtavan vesiasiantuntijan Juha-Pekka Triipposen mukaan kastelua varmasti on. Hänen mukaansa vedenoton vaikutus näkyy sitä selkeämmin, mitä olemattomampaa virtaama on. Triipponen ei kuitenkaan tällä hetkellä näe tarvetta kieltää kasteluveden ottamista.

–Kasteluveden riittävyysongelma on Suomessa marginaalinen, mutta Varsinais-Suomessa merkittävä kysymys. Jos tällaisia kesiä tulee jatkossa, ääritilanteessa vedenottoa voidaan joutua luvittamaan, hän pohtii.

Triipponen pitää Paimionjoen tilanteen suurimpana syynä kuivaa kesää, pitkää hellejaksoa ja voimakasta haihduntaa. Hänen mukaansa vettä haihtuu edelleen useita millemillijä päivässä.

–Haihduntalukemat ovat olleet kesän aikana 50–60 senttiä, kun samaan aikaan on satanut vain kymmenen senttiä.

Joen kuivuuden taustalla saattaa Triipposen mukaan vaikuttaa myös se, että keväällä Hovirinnan säännöstelypadolta Somerolta juoksutettiin turhan paljon vettä. Liikajuoksutus johtui Triipposen mukaan ongelmista mittauksissa. Alkukesästä alkaen juoksutettavaa ei sitten olekaan ollut riittävästi. Ruotsalainen puolestaan toteaa Paimionjoen valuma-alueen olevan hyvin ojitettu, minkä johdosta valuma-alueella ei juurikaan ole pidätyskykyä. Tämä näkyy Ruotsalaisen mukaan keväisin, kun sulamisvedet tulevat kertaryöpsäyksenä jokeen.

Juvan voimalaitosta Triipponenkaan ei pidä syypäänä tilanteeseen, vaan muistuttaa kuivuuden vaivaavan kaikkialla. Joen ominaispiirteet saattavat Triipposen mukaan omalta osaltaan vaikuttaa pahimmissa paikoissa siihen, että joki kuivahtaa helpommin. Esimerkiksi Juvan padon alapuolella joen tilanne on hieman parempi, mikä johtuu Triipposen mukaan Tarvasjoen tuomasta vedestä.

Runsasta sadetta kaivataan

Jotta joen tilanne normalisoituisi, sadetta pitäisi nyt tulla reilusti. Viime viikkoina saadut sateet ovat menneet Triipposen mukaan maakosteuden vajauksen täyttämiseen. Hän laskee, että vettä tarvittaisiin yli 50 millillä ennen kuin vettä alkaisi päätyä vesistöön.

–Kaikki sateet ovat nyt menneet kuivaan pesusieneen, eivätkä ole näkyneet joessa yhtään, hän toteaa. Joen kuivuudesta on Triipposen mukaan eniten maisemallista ja virkistyskäyttöhaittaa. Hän mainitsee myös maalämpöputkia joutuneen kuiville. Joen eliöistä hän ei vielä ole kovin huolissaan.

–Simpukoita on jäänyt kuiville, mutta uskon, että osittain ovat pystyneet ryömimään veteen. Myös kalat pääsevät uimaan vesialueeseen.

Triipponen arvelee, etteivät kalat voi niin hyvin kuin normaaleina kesinä, mutta huonovointisuus näkyisi hänen mukaansa kalakuolemina.